

Samenes Folkeforbund er en av to samiske hovedorganisasjoner.

Høringsuttalelse - Endringer i finnmarksloven mv.

Vi viser til departementets høringsbrev av 8.12.2015, Deres ref.: 15/8242 EH KHR/AØL vedrørende ovennevnte høring.

Hovedinnholdet i notatet fra departementet refereres her: Forslaget om endringer i finnmarksloven § 43 første ledd innebærer en justering i statens plikt til å dekke sakskostnader i saker for Utmarksdomstolen for Finnmark som gjelder krav om rettigheter som Finnmarkseiendommen (FeFo) har motsatt seg.

Det foreslås at Finnmarkskommisjonen må ha konkludert med at motparten har rettigheter på grunn som FeFo i dag har grunnbokshjemmelen til, for at staten skal ha plikt til det. I tillegg foreslås et nytt tredje punktum i § 43 første ledd, der det åpnes for at Utmarksdomstolen utover dette kan bestemme at staten skal dekke nødvendige sakskostnader i saker av prinsipiell karakter eller dersom andre særlige grunner tilsier det.

Det foreslås også å oppheve forskriftsbestemmelsen om at tilkjente sakskostnader etter § 43 dekkes over Utmarksdomstolens eget budsjett.

Utmarksdomstolen har selv vurdert kostnadsdekningen i § 43. og konkluderte da slik:

«Utmarksdomstolen har kommet til at bestemmelsen må forstås slik at staten dekker partenes nødvendige utgifter i alle saker om krav om rettigheter som Finnmarkseiendommen har motsatt seg, uavhengig av Finnmarkskommisjonens konklusjoner om rettighetsspørsmålet».

Samenes Folkeforbund vil i likhet med domstolen også vise til statens folkerettslige forpliktelse til å identifisere områder hvor samene har særskilte rettigheter, og Staten Norges plikt til å sikre et effektivt vern av disse rettighetene, jamfør ILO konvensjon nr. 169 artikkel 14 nr. 2 og nr. 3 samt finnmarksloven § 3.

Tidligere regjeringers uttalelser:

Regjeringene skal etter behov iverksette nødvendige tiltak for å identifisere de landområder der vedkommende folk tradisjonelt lever, og sikre effektivt vern av deres rettigheter til eierskap og besittelse.

Tilfredsstillende prosedyrer skal etableres i nasjonal rettsorden for å avgjøre rettskrav knyttet til landområder fra vedkommende folk.

Samenes Folkeforbund vil i tillegg påpeke at det nye forslaget vil føre til en urimelig forskjellsbehandling av de som måtte rammes av det, fordi dette ikke har vært praksis i andre deler av landet som har fått kostnadene dekket.

For eksempel i Nordland og Troms og i Høyfjellskommisjonen for Sør Norge, og de i Finnmark som allerede har fått behandlet sine saker.

Det er et meget uheldig tidspunkt å innføre ny rettspraksis og dette strider i tillegg mot forutsetningene det var enighet om da Finnmarksloven ble vedtatt.

Samens Folkeforbund går imot forslaget fra Justisdepartementet, og aksepterer ikke at det skal bli vanskeligere for befolkningen å få til en rettferdig og endelig avklaring av rettighetsforholdene i Finnmark.

For SFF

Henrik Kolstrøm

Nestleder